



# Budget 2021-22

## Bï pïir de Authërelia bëser cok dhuk tē pieth deen theer yon

Authërelia atö në ajuiëer bïi yen pïir piethdeen theer yon cii COVID-19 kón riëökic bëser yön në yemëen, ëka kóor bï piath tennë raan ëbën.



### Dhukciëen da

Në ye thee cennë tuany ë COVID-19 röt thiäi piny në koc gup, ke Authërelia aci bën ya paan töj de bël tō në pinynhom ye töök de koc nyiec looi apieth, ku ka cïn koc juëc cï keek bën ya yön ëke cii tuaany keek dom, acin koc juëc cï keek bën ya täac në bëi ke akïim yiic ku ka cïn koc juëc cï bën ya thou në kë de ye tuany kënnë, cï tën cen röt ya luoci thïn në bëi juëc tō në pinynhom yiic.

Ajuiëer cii akuma juuir ke ben koc ya kuony në thee noj kâ riliic cï tuöl, ee pïir de koc juuir apieth ku ye baai yiëknial në thee në thee tueen wäan cennë akuma yekënnë juuir ke bï tō në thee run kee 30.

Pïir de baai aci röt yiëknial amääth në yemëen ku ka bï ñoot ke juuir agut cï bï pëi kee dhojuan thook kón thök, awär tēj ciëen wäan de wëu në kë écennë koc juëc ya rëer ëke cïn loiului ku yekënnë aci pïir de baai bën riëök. Ëkënnë aye tij në yemëen ke bï röt döc geer awär tē theerdeen yon cen röt kón geer në ruëön de 1990.

Në kë kën wò guo yootbei në pïir rëec cii tuaany yiën wuëökic, ke wò ñoot ke wò wär bëi juëc arëetic në

pinynhom étënnë, në kë cii wò panda guo döc yiëknial në thaa thiin koor yic.

Ëtëen de wëu kënnë aci juuir ago yiëknial de paan de Authërelia döc cok loi röt, ago dhuk tédëen theer.

### Ajuiëerdaan bukku ya juuir

Ëtëen de wëu kënnë yennëke ajuiëer de rou bennë akuma pïir de baai yiëknial ago Authërelia dhuk tē theerde.

Ëkënnë abï juëer loiului, ku ka bï koc ya yiën kâ thiekiic bikkë keek ya kóor në pïirdenic ku bï pïir de Authërelia ya yiëknial apieth.

Abï ye kënnë ya looi në:

- Tëm bennë wëukuëön ye keek dom ya teem yiic (*Personal income tax cuts*);
- Tëm bennë wëukuëön ke tajir ya teem yiic (*Business tax incentives*);
- Ajuiëer jöt bennë wëu ya juakiic ku bï koc ya piëöc;

- Bï bëi juëc ya yiëknhial; ku bï
- Wëu bennë thukuul, bëi ke akiim, panmuöök de koc cï dhiop, akiim ye tuanytueen ke koc nhiiim töök, ku jol ya NDIS ya miçoc në wëu.

Ekënë abï pïir de paan de Authërelia ya cok dhuk të theerdeen wään ku ka bï koc juëc ya cok yok loilooiken.

#### Cäj de loilooi ku jol ya yiëknhial de paanda

- Wëu juëc kôk kee \$7.8 billion aaci keek bën ya tæmbei tennë koc ye ðom në wëu lik ku jol ya koc ye ðom në wëu beer ñuëen amääth, ye ðom në wëu kee \$1,080 të yen raan yetök ku yekkë ðom në wëu kee \$2,160 të yen koc keerou cï röth thiaak
- Bï ajuiëer bennë wëu bëer ya cuöl koc në kaam thiin kooric, mën ye colë ‘temporary full expensing and temporary loss carry-back’ ya juëk wëu kôk peei kee \$20.7 billion në wëu ke awata yiic në thee bennëke tajiir ya yiëknhial ku bï loilooi ya cak
- Wëu juëc kôk kee \$15.2 billion aaci keek bën ya juak thïn në run kee 10 wään cï tæk yic agonnë ke baai yik ku bï juiir në keek
- Bï thee bennë koc bï bëi ya yik ya juak amääth ago ñuëen ku bï yoot jöt ya yik
- Bï koc röth ya piöjc në nyic agonnë paan de Authërelia ya yiëknhial
- Bï yän ku bëi cï ya tiaam arëetic ya juëk kuonny, agut cï wëu kee \$1.2 billion cï keek yiën akut ye tayarat mac (aviation) ku jol ya akut ye läi yööj mac (tourism)

#### Gem de kä thiekiic tennë koc

- Bï pial ë guüp de koc ke Authërelia ya juiir në tën bennë löön yennëke tuany ë COVID-19 gël juiëer koc ago ye tuany kënnë röt cië beer thiëi piny ku bï ajuiëer dït arëetic looi éyadëñ agonnë koc ya toom në wëel de tuany ë COVID-19
- Bï koc niçp ya kuonny në tën bennë akut de NDIS ya juëk wëu kee \$13.2 billion ke kuonny

- Bï pamuöök de koc cï dhiop ya juëk wëu kee \$17.7 billion agonnë keek ya lõ juiir apiëth ku bï koc cï dhiop në Authërelia yic ébën ya nyiëc tñj, bï keek ya riëu, ku bï koc nyin ya tiit në keek
- Bï wëu kee \$2.3 billion ya juëk bëi ke akiim ye koc töök në de tuanytueen ke koc nhiiim ku yekkë koc jööny në tæk de näjë röth
- Bï wëu juëc ya täau në thukuulkuo yiic agonnë keek ya lõ yik

Bï ajuiëer bennë diäär ya tiit ya ku bï keek ya cok ril në pïrdenic ya muök tuej.

- Ago tcoj ya cok päl keek në këm ke yï diäär kennë mith thi kor
- Ago yän ke luoi kedhië në Authërelia yic ébën ya cok tõ eke cennëke koc ya dhucoom në guëëcic
- Ago yok bennë diäär töök piëth de akiim ya muöktuej apiëth
- Bï ajuiëer bennë diäär ya cok ril ya yiëktuej në luçi bennë pamuöök de mithken ya juiir apiëth ku bï keek döc ya guïëk luçi agokë ya nañ wëu éyadëñ

#### Bï piëth diit de Authërelia ya yik ago riël.

- Bï koc ke Authërelia kedhië ya cok lui në kä lëu bikkë baai ya tiit ku bikkë löön ke baai ya cok kuanye cök
- Bï puöör de dum ku mäny de läi ya cok juiir ago miith bï keek ya cam ya juakiic arëetic në wëu kee \$100 billion në ruöön de 2030
- Bï yän yennëke nuur yok thïn ya looi, ago keek ya lëu në yjc në raan ébën
- Bï tæk piëth ya yiëknhial në barj de akiim yiic ku jol ya teknologi bennë wëer de läi bëer ya looi ke bennë nuur ya took në yen, mën ye colë ‘biotech innovation’
- Bï pïir de paanda ya yiëknhial në bëikuo yiic kedhië
- Bï kuonny ya gäm wuöt noj kä tiaam keek